

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u> Спеціальність: <u>073 Менеджмент</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Аграрного менеджменту та маркетингу</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>к.е.н., доцент <u>Пронько Людмила Миколаївна</u></p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p><u>pronkoL@ukr.net</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 24 год., практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 78 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з дисциплін бакалаврського курсу.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Управління проєктами», «Управління бізнесом» та при проходженні виробничої практики.

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» формує у здобувачів вищої освіти систему загальних та фахових компетентностей, які б дозволили демонструвати знання й розуміння теоретичних, методичних та практичних аспектів здійснення фахової дослідницької роботи.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» – формування у здобувачів вищої освіти фундаментальних знань теорії та практики наукових досліджень, що створюють необхідне організаційне, методичне та правове підґрунтя для

здійснення фахової дослідницької роботи, презентації її результатів, охорони і захисту майнових та немайнових прав автора об'єкта інтелектуальної власності відповідних професійних компетенцій.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни орієнтована на:

- ознайомлення з сучасними методологічними концепціями, з основами методології наукового пізнання та методикою наукових досліджень;
- формування цілісного уявлення про науково-дослідницький процес;
- освоєння навиків формування і використання усвідомленої методологічної позиції наукового дослідження;
- вдосконалення вмінь у пошуці, доборіві й опрацюванні наукової інформації, у точному формулюванні мети, завдань і висновків дослідження;
- засвоєння знань щодо об'єктів та суб'єктів інтелектуальної власності, законодавчого врегулювання відносин у сферах, що пов'язані із використанням об'єктів інтелектуальної власності, ознайомлення з нормами міжнародного та вітчизняного законодавства у цій сфері, ефективними способами захисту прав інтелектуальної власності.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності.

інтегральну компетентність (ІНК):

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

ПР 3. Проєктувати ефективні системи управління організаціями.

ПР 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички

(soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви тем	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Поняття науки та наукового дослідження	2	—	6
2	Тема 2. Технологія наукових досліджень	4	2	6
3	Тема 3. Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	2	6
4	Тема 4. Бібліографічний апарат наукових досліджень	2	2	6
5	Тема 5. Види наукових публікацій та правила їх оформлення. Презентація наукових результатів	2	2	6
6	Тема 6. Етика наукової роботи	2	2	6
7	Тема 7. Поняття, об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності	2	2	8
8	Тема 8. Авторське право та суміжні права	2	2	8
9	Тема 9. Патентні дослідження: основні положення та порядок проведення	2	2	8
10	Тема 10. Право промислової власності. Інтелектуальна власність на винахід, корисну модель та промисловий зразок	2	—	10
11	Тема 11. Пошук конкурсних та грантових програм	2	2	8
Разом		24	18	78

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота здобувачів вищої освіти є основним засобом засвоєння навчального матеріалу під час позааудиторної навчальної роботи. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачем за час навчання, їх поглиблення, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної спеціальності.

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця, який забезпечує викладання даної навчальної дисципліни у ЗВО.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розроблення навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Контроль результатів самостійної роботи здобувача вищої освіти може здійснюватися під час аудиторних занять або поза ними у письмовій, усній або

змішаній формі з поданням результату самостійної роботи здобувача або у формі тестування.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	20	впродовж семестру	Усне та письмове опитування, оцінювання конспекту
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	18	1 раз на семестр	Обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних заходів	20	впродовж семестру	Тестування у системі MOODLE
Разом		78		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. Інтелектуальна власність : навч. посібник / За заг ред. О.В. Нестерцової-Собакарь. Дніпро : ДДУВС, 2018. 140 с.
2. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність : підручник. Київ : Знання, 2019. 671 с.
3. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
4. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н.О. Білоусова, Н.В. Гаврушкевич, М.А. Данильченко та ін. : за ред. проф. П.М. Цибульова та доц. А.С. Ромашко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374 с.
5. Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Методологія наукових досліджень : Навчально-методичний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.
6. Кулініч О.О., Романадзе Л.Д., Цибульов П.М. Інтелектуальна власність : підручник. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2019. 424 с.
7. Медвідь В.Ю., Данько Ю.І., Коблянська І.І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
8. Попова Л.М., Хромов А.В., Шуба І.В. Інтелектуальна власність : підручник. Харків : Федорко М.Ю., 2021. 262 с.

9. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3793-ХІІ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
10. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
11. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
12. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 13.12.1991 р. № 1977-ХІІ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
13. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 р. № 51/95-ВР. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95>
14. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
15. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 752-ХІV. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14>
16. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-ХІІ. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>
17. Строкань О.В., Мірошниченко М.Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності : конспект лекцій. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2021. 152 с.

Додаткова література

1. Бабайлов В.К., Пахомова Л.В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНАДУ, 2023. 196 с.
2. Бабух І. Актуальність та специфіка сучасної методології наукових досліджень. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки.* 2023. № 3 (318). С. 291–294.
3. Бабух І.Б., Нікіфоров П.О. Методологія наукових досліджень як особлива галузь економічної науки : сучасне розуміння та наукові підходи. *Механізм регулювання економіки.* 2023. № 3 (101). С. 73–77.
4. Бодров В.Г., Лазебник Л.Л., Онишко С.В., Рожко В.А., Шевчук О.А. Методологічне та інструментальне забезпечення наукових досліджень : навчальний посібник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 323 с.
5. Бурау Н.І., Антонюк В.С., Півторак Д.О. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум : навч. посіб. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 58 с.
6. Вахонєва Т.М. Авторське право і суміжні права в Україні : монографія. Рівне : Дакор, 2019. 576 с.
7. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність : теоретичні витoki та економічні імперативи розвитку : монографія. Київ : Ліра-К, 2018. 488 с.
8. Гарбар Ж.В., Гарбар В.А. Індустріальні парки як інструмент регіонального розвитку. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2020. № 9 (232). С. 75–88.
9. Гарбар Ж.В., Гарбар В.А. Краудфандинг як інноваційний фінансовий інструмент для розвитку бізнес-ідей та соціальних проектів. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2021. № 9 (244). С. 87–96.
10. Гарбар Ж.В., Майбородюк К.С. Інноваційний менеджмент як базис

- інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 9–10. С. 11–17.
11. Гарбар Ж.В., Михальчишина Л.Г., Гарбар В.А. Становлення системи моніторингу земельних відносин в Україні. *Економіка та суспільство*. 2021. № 31. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/728>.
  12. Гардашук Т., Філяніна В. Освітні функції наукового мистецтва. Філософські основи наукових досліджень. Київ : Інтерсервіс, 2019. С. 132–140.
  13. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
  14. Демуз І.О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні. *Економічний вісник університету*. 2019. Вип. 43. С. 12–20.
  15. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Авторське право та суміжні права в Україні. Їх захист та відповідальність : практ. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 224 с.
  16. Журкович Т. Аналіз джерел фінансування української науки. *Наука та метрика*. 2020. № 2. URL: <https://nim.media/articles/analiz-dzherel-finansuvannya-ukrayinskoji-nauk>
  17. Зарицька Н. Методологія наукових досліджень як необхідний елемент інтелектуального економічного потенціалу сучасних науковців. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-25>
  18. Кирильчук А., Наконечний Ю. Методологія та організація досліджень в науках про Землю : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 496 с.
  19. Коба В., Тарновська І., Власова В. Фінансове забезпечення наукових досліджень в Україні: сучасний стан та шляхи покращення. *Збірник наукових праць ДУІТ. Серія «Економіка і управління»*. 2022. Вип. 52. С. 33–40.
  20. Костін Ю.Д., Полозова Т.В., Шейко І.А., Костін Д.Ю. Теорія і методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНУРЕ, 2021. 152 с.
  21. Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Методологія наукових досліджень : Навчально-методичний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.
  22. Культенко В.П., Радівільська О.О. Особливості методології наукового пізнання. *Гілея : науковий вісник*. 2020. Вип. 152. С. 188–190.
  23. Логоша Р.В., Пронько Л.М. Маркетинг-менеджмент у системі управління аграрних підприємств. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 3 (61). С. 77-91.
  24. Мантур-Чубата О.С., Дубілей Ю.А., Міхалець А.В. Особливості наукового дослідження у сучасному світі. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 21. Ч. 2. С. 9–11.
  25. Марченко О.В., Сушко Д.О. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах. Дніпро : ДДУВС, 2018. 68 с.
  26. Нікіфоров П.О. Морально-етичний дискурс в економічних дослідженнях як об'єктивна вимога розвитку науки. Економічний та управлінський потенціал соціалізації економіки : монографія. Чернівці : Чернівецький національний

- університет імені Юрія Федьковича, 2020. С. 106–112.
27. Посібник з проведення конкурсів проектів ОГС за державного фінансування (український та міжнародний досвід). Київ : Ваіте, 2017. 198 с.
  28. Пронько Л.М., Собітнюк Т.П. Особливості надання поліграфічних послуг закладами вищої освіти. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2947/2865>
  29. Ревак І.О. Наукові підходи до тлумачення сутності інтелектуального потенціалу. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2021. № 2. С. 132–146.
  30. Рябовол Л.Т. Система законодавства про наукову і науково-технічну діяльність. *Наукові записки. Серія : Право*. 2018. Вип. 5. С. 4–10.
  31. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання : Навч. посібник. Київ : НУХТ, 2022. 385 с.
  32. Сусліков Л.М., Студеняк І.П. Управління науковими проєктами: навчальний посібник. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2019. 432 с.
  33. Хамітов Н. Воля до наукової новизни як умова неможливості плагиату. *Вища освіта України*. 2018. № 2. С. 13–19.
  34. Хрідочкін А.В., Віхляєв М.Ю., Ломакіна А.А. Енциклопедія інтелектуальної власності : практ. посіб. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 580 с.
  35. Arsawan I.W.E., Koval V., Suhartanto D., Harbar Zh., Maslennikov Y. Employee-driven innovation capability: the role of knowledge, creativity, and time sufficiency. *Intellectual economics*. 2022. № 16 (2). P. 138–165. (Scopus).
  36. Lohosha R., Prylutskyi A., Pronko L., Kolesnyk T. Organization of the System of Internal Marketing and Marketing of Interaction of Agricultural Enterprises for the Production of Biodiesel Based on Value Chain Analysis. *Journal of Environmental Management and Tourism*. 2023. № 14 (3). P. 823-841. . (Scopus).

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL : <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua>
3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 1	30
Атестація 2	
Участь у дискусії на лекційних та практичних заняттях	10
Виконання аудиторних та домашніх завдань	5
Написання реферату (есе) за заданою проблематикою	5
Виконання контрольних робіт, тестування	5
Індивідуальні та групові творчі завдання (з презентацією за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	5
Всього за атестацію 2	30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
Підсумкове тестування	
Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
75–81	C	
66–74	D	
60–65	E	
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
01–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни